

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 5^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

1. Επιπλέον, Σωκράτη, μου φαίνεται ότι δεν επιχειρείς δίκαιο πράγμα, να προδίδεις δηλαδή τον εαυτό σου, ενώ είναι δυνατόν να σωθεί και να επιδιώκεις να γίνουν τέτοια πράγματα σε σένα τα οποία θα τα επεδίωκαν και οι εχθροί σου και τα επιδίωξαν επειδή ήθελαν να σε καταστρέψουν. Επιπλέον και τους γιους σου νομίζω ότι προδίδεις, τους οποίους αν και μπορείς να τους αναθρέψεις και να τους εκπαιδεύσεις κατευθείαν τους εγκαταλείπεις, και όσο εξαρτάται από σένα, ό,τι τυχόν τους τύχει, αυτό θα πράξουν. Και θα τους τύχουν όπως είναι φυσικό αυτά τα οποία είναι συνηθισμένα να γίνονται στα ορφανά στην ορφάνια τους. Ή, λοιπόν, δεν πρέπει να κάνεις παιδιά ή πρέπει να ταλαιπωρείσαι μαζί τους ανατρέφοντάς τα και εκπαιδεύοντάς τα. Εσύ όμως μου φαίνεται ότι επιλέγεις τα πιο εύκολα.

2. **προδοῦναι:** πρόδος
καταλιπών: καταλέλοιπε
εἰκός: εἰοκέναι
αἰρεῖσθαι: ἐλώμεθα
ἐξόν: ἐξῆν
σου: οὖ
τό μέρος: τῷ μέρει
ὄ,τι: ἄτινα
παῖδας: παίδων
ῥαθυμότατα: ῥᾶστα

3. α)
μοι: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου στο «δοκεῖς»
βουλόμενοι: αιτιολογική μετοχή συνημένη στο υποκείμενο (ἐχθροί)
ἐξόν (το δεύτερο του κειμένου): εναντιωματική απόλυτη αιτιατική μετοχή (υποκείμενο: ἐκθρέψαι/ ἐκπαιδεῦσαι)
οἷάπερ: υποκείμενο (του ρήματος «εἶωθε» και του απαρεμφάτου «γίγνεσθαι»)
αἰρεῖσθαι: ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο ρήμα «δοκεῖς»

β) Κρίτων εἶπε ὅτι καί τοιαῦτα σπεύδοι γενέσθαι, ἅπερ ἂν καί οἱ ἐχθροί τούτου σπεύσαιεν.

Επιμέλεια: Κολοκυθά Δήμητρα

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 6^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

1. Γιατί εμείς νομίζουμε ότι, αν πλέουμε στη θάλασσα με πολλές τριήρεις και πιέζουμε τις πόλεις να καταβάλλουν τις συμμαχικές εισφορές και να στέλνουν εδώ συνέδρους θα πετύχουμε κάτι απ' αυτά που πρέπει. Πολλές φορές όμως εξαπατηθήκαμε ως προς την αλήθεια. Απ' όσα ελπίζαμε τίποτα δεν έγινε, αντίθετα εξαιτίας τους προέκυψαν, όπως είναι λογικό, έχθρες και πόλεμοι και μεγάλες δαπάνες. Και στο παρελθόν επειδή ασχολούμασταν με πολλά οδηγηθήκαμε στους πιο μεγάλους κινδύνους ενώ επειδή ήταν δίκαιη η πόλη και βοηθούσε τους αδικημένους και δεν επιθυμούσε τα ξένα, αναλάβαμε την ηγεμονία των Ελλήνων με τη θέλησή τους. Τώρα αυτά ασυλλόγιστα και πολύ πρόχειρα ήδη τα περιφρονούμε για πολύ χρονικό διάστημα.

2. α)

πέμπειν: τελικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο ρήμα «βιαζώμεθα»

τῶν δεόντων: γενική διαιρετική στην αντωνυμία «τί»

πόλεμοι: υποκείμενο στο ρήμα «γεγόνασιν»

δικαίαν: κατηγορούμενο του αντικειμένου «τὴν πόλιν»

ἐκόντων: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «Ἑλλήνων»

β)

Υπόθεση: ἦν πλέωμεν καί βιαζώμεθα (ἦν + υποτακτική)

Απόδοση: οἰόμεθα διαπραξέσθαι (ειδικό απαρέμφατο)

Ο υποθετικός λόγος είναι εξαρτημένος και δηλώνει το προσδοκώμενο γεγονός.

Συγκεκριμένα:

Υπόθεση: ἦν πλέωμεν - βιαζώμεθα (ἦν + υποτακτική)

Απόδοση: διαπραξόμεθα (οριστική μέλλοντα)

3. οἰόμεθα: ᾧου

διεψεύσαμεθα: διέψευσσο

ἀποβέβηκεν: ἀποβαῖμεν

κατέστημεν: κατάστηθι

παρέχειν: παράσχωσι

τριήρεις: ᾧ τριῆρες

συντάξεις: ταῖς συντάξεσι

μεγάλοι: τόν μέγαν

πρότερον: πρῶτον

δικαίαν: αἱ δίκαιαι

Επιμέλεια: Κολοκυθά Δήμητρα

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 7^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

1. Κι εκείνοι (οι Λακεδαιμόνιοι) ακούγοντας (αυτά) στο Θεμιστοκλή πείθονταν εξαιτίας της φιλίας του, όταν όμως οι άλλοι έφτασαν (στη Σπάρτη) και ρητά διαβεβαίωναν ότι και χτίζεται το τείχος και παίρνει πια ύψος, δεν ήξεραν πώς είναι δυνατό να μην τον πιστέψουν. Όταν το κατάλαβε λοιπόν εκείνος (ο Θεμιστοκλής), προτρέπει αυτούς (τους Σπαρτιάτες) να μην παρασύρονται με λόγια περισσότερο παρά να στείλουν άνδρες από τους συμπολίτες τους οι οποίοι ως έντιμοι και με ακρίβεια θα τους αναφέρουν αφού εξετάσουν (το θέμα). Τους στέλνουν λοιπόν και γι' αυτούς ο Θεμιστοκλής στέλνει κρυφά (απεσταλμένο) στους Αθηναίους προτρέποντάς τους όσο το δυνατόν λιγότερο εμφανώς να τους κρατήσουν (στην Αθήνα) και να μην τους αφήσουν προτού οι ίδιοι γυρίσουν πάλι (γιατί στο μεταξύ και είχαν έλθει σ' αυτόν οι πρεσβευτές, δηλαδή και ο Αβρώνιχος ο γιός του Λυσικλή και ο Αριστείδης ο γιος του Λυσιμάχου, φέρνοντας την είδηση ότι είχε πάρει αρκετό ύψος το τείχος) γιατί φοβόταν μήπως οι Λακεδαιμόνιοι δεν θα τους αφήσουν πια, όταν μάθουν την αλήθεια. Και οι Αθηναίοι λοιπόν κρατούσαν τους πρέσβεις, όπως ακριβώς τους παραγγέλθηκε, κι ο Θεμιστοκλής αφού παρουσιάστηκε στους Λακεδαιμόνιους τότε πια φανερά είπε ότι η πόλη τους έχει τειχιστεί πια, ώστε να είναι σε θέση να διασώσει τους κατοίκους, αν για κάποιο ζήτημα θέλουν οι Λακεδαιμόνιοι ή οι σύμμαχοι να στέλνουν πρέσβεις προς αυτούς, να έρχονται στο εξής (προς αυτούς) σαν σε ανθρώπους που ξέρουν να διακρίνουν και τα δικά τους συμφέροντα και το κοινό συμφέρον.

2. **ἀφικνουμένων:** ἀφίκται

κατασχεῖν: κατάσχεσ

κομισθῶσιν: κομιῶ

ἐπεστάλη: ἐπισταλείης

ἐπελθῶν: ἐπέλθωσι

3. α)

γνούς: γνόντες

σφῶν αὐτῶν: ἑαυτοῦ

τούς πρέσβεις: τόν πρεσβευτήν

β)

Συγκριτικός βαθμός: ἥττον

Υπερθετικός βαθμός: μάλιστα

4. Λανθάνων και εξαρτημένος χρονικοϋποθετικός λόγος

Υπόθεση: όποτε σαφώς ακούσειαν

Απόδοση: έφοβεῖτο γάρ μή άφῶσιν

Ανεξάρτητος χρονικοϋποθετικός λόγος

Υπόθεση: όπóταν σαφώς ακούσωσιν

Απόδοση: μή οί Λακεδαιμόνιοι ούκ άφῶσιν ήμᾶς

Είδος: χρονικοϋποθετικός λόγος του προσδοκώμενου

5. ὅτι τειχίζεται τε: δευτερεύουσα ειδική πρόταση. Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμος «ὅτι», γιατί η κρίση είναι αντικειμενική, εκφέρεται με οριστική «τειχίζεται», επειδή δηλώνει το πραγματικό γεγονός. Είναι αντικείμενο στη μετοχή «κατηγορούντων».

καί ἤδη ὕψος λαμβάνει: δευτερεύουσα ειδική πρόταση. Συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη δευτερεύουσα ειδική πρόταση με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο «καί». Εκφέρεται με οριστική «λαμβάνει», γιατί δηλώνει το πραγματικό γεγονός. Είναι αντικείμενο στη μετοχή «κατηγορούντων».

ὅπως χρή άπιστῆσαι: δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση απλή, μερικής αγνοίας. Εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα «ὅπως», εκφέρεται με οριστική «χρή», γιατί δηλώνει το πραγματικό γεγονός. Είναι αντικείμενο στο ρήμα «ούκ εἶχον».

Οι κύριες προτάσεις: «Οί δέ ακούοντες τῷ μέν Θεμιστοκλεῖ ἐπέειπον διά φίλιαν αὐτοῦ» και «τῶν δέ ἄλλων άφικνουμένων καί σαφώς κατηγορούντων ούκ εἶχον» συνδέονται παρατακτικά με τους αντιθετικούς σύνδεσμούς «μέν ... δέ».

Οι δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις: «ὅτι τειχίζεται τε καί ἤδη ὕψος λαμβάνει» συνδέονται παρατακτικά με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο «καί» και υποτακτικά με την κύρια πρόταση «τῶν δέ ἄλλων άφικνουμένων καί σαφώς κατηγορούντων ούκ εἶχον» με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι».

Η δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση: «ὅπως χρή άπιστῆσαι» συνδέεται υποτακτικά με την κύρια πρόταση «τῶν δέ ἄλλων άφικνουμένων καί σαφώς κατηγορούντων ούκ εἶχον» με το αναφορικό επίρρημα «ὅπως».

Επιμέλεια: Ντούλα Ελένη

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 8^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

1. Όλοι γενικά γνωρίζουμε αυτό, ότι δηλαδή όλοι ντρέπονται μέχρι ενός σημείου να μην κάνουν τα δίκαια, αν και δεν θέλουν, εναντιώνονται όμως φανερά στα άδικα, και μάλιστα αν μερικοί ζημιώνονται· και θα βρούμε ότι αυτό τα καταστρέφει όλα, και ότι αυτή είναι με ένα λόγο η αρχή όλων των κακών (συμφορών), δηλαδή το να μη θέλουμε να κάνουμε τα δίκαια. Για να μη γίνει λοιπόν αυτό εμπόδιο στο να γίνουν οι Θηβαίοι μικροί, ας ισχυριστούμε ότι πρέπει να γεμίσουν με αποίκους οι Θεσπιές και ο Ορχομενός και οι Πλαταιές και ας συμπράττουμε μ' αυτούς και ας αξιώνουμε (να συμπράττουν) και οι άλλοι (γιατί αυτά είναι και έντιμα και δίκαια, δηλαδή να μην ανεχόμαστε να ερημωθούν αρχαίες πόλεις), ας μην εγκαταλείψουμε τη Μεγαλόπολη και τη Μεσσήνη σε κείνους που αδικούν, ούτε να ανεχθούμε να καταστραφούν πόλεις που υπάρχουν και κατοικούνται εξαιτίας της δικαιολογίας των Πλαταιών και των Θεσπιών. Κι αν είναι αυτά φανερά, όλοι θα θελήσουν να σταματήσουν τους Θηβαίους να κατέχουν την ξένη (χώρα).

2. ἄπαντες: ἅπανσι

τίνες: τίνα

προφάσει: ὧ πρόφασι

τάς οὔσας: τῆς οὔσης

οὔδεις: οὐδεμία

3.

ἴσμεν: οἶσθα

φῶμεν: φαίη

ἀξιῶμεν: ἠξιούτε

περιορᾶν: περιόψεσθαι

ἔχοντας: ἔσχηκότητας

4. Υπόθεση: (Κ) ἂν ἦ ταῦτα πρόδηλα (ἂν + υποτακτική)

Απόδοση: οὔδεις ὅστις οὐ βουλήσεται παύσασθαι Θηβαίους ἔχοντας τήν ἄλλοτρίαν (οριστική Μέλλοντα)

Απλός, κανονικός, ευθύς υποθετικός λόγος του προσδοκώμενου.

Μετατροπή υποθετικού λόγου ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος

Υπόθεση: Καί εἰ εἶη ταῦτα πρόδηλα (εἰ + ευκτική)

Απόδοση: οὔδεις ὅστις οὐκ ἂν βουλήσοιτο παύσασθαι Θηβαίους ἔχοντας τήν ἄλλοτρίαν (δυνητική ευκτική)

5. Ἴνα τοίνυν μή τοῦτ' ἔμποδῶν γένηται τῷ Θεβαίους γενέσθαι μικρούς:
δευτερεύουσα τελική πρόταση.
μή ἔμποδῶν γένηται: ρήμα (περίφραση)
τοῦτο: υποκείμενο στο ρήμα «μή ἔμποδῶν γένηται»
τῷ γενέσθαι: ἔναρθρο ἀπαρέμφατο ἀντικείμενο στο ρήμα «μή ἔμποδῶν γένηται»
Θεβαίους: υποκείμενο στο ἔναρθρο ἀπαρέμφατο «τῷ γενέσθαι»
Μικρούς: κατηγορούμενο στο «Θεβαίους» μέσω του συνδετικού «γενέσθαι».
τάς μέν Θεσπιάς καί τόν Ορχομενόν καί τάς Πλαταιάς κατοικίζεσθαι φῶμεν
δεῖν: κύρια πρόταση.
φῶμεν: ρήμα
ἡμεῖς: ενν. υποκ. στο ρήμα «φῶμεν»
δεῖν: εἰδικό ἀπαρέμφατο ἀντικείμενο στο μεταβατικό ρήμα «φῶμεν».
Κατοικίζεσθαι: τελικό ἀπαρέμφατο υποκείμενο στο ἀπρόσωπο ἀπαρέμφατο «δεῖν».
τάς Θεσπιάς, τόν Ορχομενόν, τάς Πλαταιάς: υποκείμενα στο τελικό ἀπαρέμφατο «κατοικίζεσθαι» (ετεροπροσωπία).

Επιμέλεια: Ντούλα Ελένη